

Johan Fretz

Stemmen per post

In Amerika geloofden miljoenen Trumpsupporters dat stemmen per post tot massale fraude had geleid bij hun presidentsverkiezingen. Volkomen waanzin, die meermaals feitelijk werd weerlegd. Hier keken we er verbijsterd naar: ‘Rare jongens, die Amerikanen, wat kan er nu misgaan met stemmen per post?’

Maar nu komen onze eigen verkiezingen in coronatijden. En wat blijkt? Voor Nederland is poststemmen het nieuwe vaccineren: het kan hier niet. Dat wil zeggen: minister Ollongren heeft er weliswaar voor gezorgd dat mensen ouder dan 70 per post kunnen stemmen, maar de rest moet gewoon naar het stembureau.

Best vreemd. Ons wordt de hele tijd dringend verzocht zoveel mogelijk binnen te blijven. Winkels en cafés zijn al weken dicht. ‘Alleen samen krijgen we het virus onder controle’, ‘We doen dit om de kwetsbaren te beschermen’. Gisteren werd de lockdown in elk geval tot begin maart verlengd (dat is twee weken voor de verkiezingen). We hebben zelfs een avondklok: ‘Het kan niet anders!’ Er dreigt een derde golf vanwege een zeer besmettelijke, snel oprukken-de Britse variant. En er zijn nog andere mutanten op komst: spaar ze alle vier!

Maar 17 maart gezellig met z’n allen naar het stemlokaal? Geen probleem. Bij gebrek aan carnavaal vieren we gewoon in polonaise het Feest der Democratie. Natuurlijk zijn er wel wat maatregelen getroffen: er komen twee extra vroegstemdagen en het aantal volmachtstemmen is uitgebreid van twee tot drie personen per kiezer. Holland in een notendop. Soms, best vaak eigenlijk, zou je de polder even lekker onder water willen zetten.

Partij Bij1 kwam samen met actiegroep #geen-dorhout recent al in verzet tegen het halfhartige poststembeleid. Zij wezen Ollongren erop dat er ook mensen onder de 70 zijn die tot de risicogroep behoren. En ze hadden een sterk argument tegen de machtigingsoptie: ‘Niet iedereen heeft een veilig en betrouwbaar sociaal netwerk, laat staan iemand om hun stem aan toe te vertrouwen.’ Onder de hashtag #iktelookmee

Soms, best vaak eigenlijk, zou je de polder even lekker onder water willen zetten

zijn ze een actie gestart, die de regering oproept stemmen per post mogelijk te maken voor iedereen die dat wil. Klinkt heel logisch: tijdens een pandemie zou je in een modern land gewoon per post moeten kunnen stemmen.

Natuurlijk, je moet ervoor zorgen dat het uitrollen daarvan niet onder leiding komt van Hugo de Jonge. Dan zit je binnen de kortste keren met abusievelijk dubbel getelde biljetten. Of er staat opeens een vreemd gedicht op: ‘Geef de stem de ruimte om gewoon weer stem te zijn’. Maar als Ollongren dit nu eens net zo vastberaden oppakt als het niet bevriezen van de huren, dan komt het vast goed.

Helaas. In strikte lockdown worden we vrolijk aangemoedigd om op 17 maart deel te nemen aan onnodige superspreadevents. Ik moet bekennen: wie ziet dat de VVD in de peilingen nog altijd op 45 zetels staat, wenst dit land wel wat superspreadevents toe. Maar Bij1 heeft natuurlijk groot gelijk. Dus, kabinet, wacht niet op het OMT en geef iedereen de kans per post te stemmen.

Ten slotte Pepijn Remmers 2006-2021

Een gevoelige avonturier

Pepijn Remmers (14) overleed aan een combinatie van koolmonoxidevergiftiging en drugs. Zijn ouders vertellen over hun blijde, sensitieve zoon, die zich mede door de lockdown steeds moeilijker kon motiveren.

Josien Wolthuisen
AMSTERDAM

Als je zijn vrienden vraagt wat Pepijn Remmers typeerde, dan is het dat er altijd gezelligheid om hem heen hing. De 14-jarige Pepijn was een entertainer, een gangmaker. Laatst nog dook hij met zijn vrienden Jonathan en Rembrandt de muziekstudio in op school. Zij speelden op de piano en de trommel, Pepijn pakte de microfoon. Een uur lang zong hij liedjes en vertelde hij verhalen. Een verlegen kant had hij ook, maar als hij met vrienden was, voelde hij zich vrij.

Pepijn overleed in de nacht van 15 op 16 januari in een tentje dat hij had opgezet aan de rand van het terrein van de voormalige Waterzuiveringslocatie, net buiten de Ring in Amsterdam-Noord. Hij had 3-MMC (zie kader) gebruikt en een barbecue in het tentje gezet dat hem warm moest houden. De combinatie van drugs en koolmonoxide uit de barbecue werd hem fataal.

Pepijn groeide op in de Amsterdamse nieuwbouwwijk Elzenhagen, bij zijn ouders Gaston Remmers en Titia Bloemhof en met grote broer Boris. Hij was als kleine jongen speels en avontuurlijk en had een grote nieuwsgierigheid om dingen te ontdekken. Volgens jeugdvriend Thijs was het altijd spannend om met Pepijn op pad te gaan. Dan gingen ze op ontdekkings-tocht op het bouwterrein in de buurt of haalden ze kattenkwaad uit. Zoals die ene keer dat hij de katapult van zijn broer had gevonden en steentjes bij een openstaande deur in een flat naar binnen schoot. Gevoelig als Pepijn ook was, schreef hij daarna een briefje aan de bewoner om sorry te zeggen.

De burens zullen zich de entree van het gezin in de buurt ook nog goed kunnen herinneren. Pepijn had zijn broer zover gekregen om samen blikken verf uit tuinen van de pas opgeleverde wijk te verzamelen. Met hun handen mengden ze de verf door elkaar om daarna een kunstwerk van de bruine smurrie op alle tuinschuurtjes te kliederden.

Moppen vertellen

Op zijn basisschool Montessorischool Boven ’t IJ had Pepijn een voorliefde voor gymmen. Als 8-jarige vroeg hij zijn moeder waarom hij zo veel in boekjes moest lezen terwijl er ook spelletjes en een gymzaal waren. Boeken vond hij saai, liever was hij aan het spelen. In zijn vrije tijd was hij vooral met sporten bezig: tennis, voetbal, hockey – alles vond hij leuk en hij was er ook goed in.

Pepijn was volgens zijn moeder een opgewekte en blijde jongen en gek op moppen vertellen. Hij had ook een sensitieve kant en kon goed aanvoelen wat er in anderen omging en wat ze dachten. Als zijn moeder hem daarover een compliment gaf, zag hij zelf niet wat daar bijzonder aan was. Die gevoeligheid hoorde ze ook terug in de manier waarop hij piano speelde.

Hoewel zijn ouders hem geen type vonden voor het gymnasium, koos hij na de basisschool toch voor Het 4e Gymnasium; dezelfde school als zijn vrienden bij wie hij zich veilig en geliefd voelde, en waar zijn grote broer ook op zat. Hoe

avontuurlijk hij ook was, de stap naar de middelbare school vond hij spannend. Was Pepijn in de eerste klas echt nog een jongen in een kinderlichaam, in de tweede klas groeide hij enorm – in de lengte en de breedte. In de zomervakantie had hij fitnessen ontdekt en hij was daar meteen fanatiek mee aan de slag gegaan.

Omdat hij te jong was voor een abonnement op de sportschool, bouwde hij in zijn slaapkamer van acht vierkante meter zijn eigen krachthonk: Peppie Gym. Al zijn zakgeld stak hij in bankjes, gewichten, elastieken en touwen. Als zijn broer er wilde komen sporten, kostte hem dat een euro. Op internet verdiepte hij zich in spieropbouw, trainingsschema’s, fysiologie en voeding. Hij was trots op zijn lichaam en de kracht ervan. Hij gaf anderen ook graag tips en hielp ze met trainen.

Ondertussen nam zijn aandacht voor school af. Het eerste jaar haalde hij na een flinke eindspurt en even leek het erop dat hij elk jaar van het gymnasium op die manier zou doorlopen. Door de lockdown werd een eindspurt lastig en raakte hij juist verder achterop. Voor het online

Pepijn had van school moeten wisselen. Zijn nieuwe klasgenoten zag hij alleen op de laptop

Een blessure maakte het sporten moeilijk en hij bracht steeds meer tijd door op zijn mobiel

onderwijs – 26 kinderen die je niet ziet en een leraar die vooral praat – had hij weinig motivatie. School was met name leuk vanwege zijn vrienden en die zag hij nu niet meer.

Onder strikte voorwaarden mocht Pepijn toch over naar de derde klas, waar hij met een 10 voor natuurkunde een bliksemstart maakte. Maar de motivatie verdween en hij gleed, ondanks studiebegeleiding, verder af. Pepijn realiseerde zich dat het gymnasium niet langer haalbaar was en stapte over naar een andere school. Daar moest hij zijn klasgenoten leren kennen via de laptop. Weer dat online onderwijs. Dat hij door een blessure ook nog eens niet kon hockeyen, zorgde ervoor dat hij zijn tijd

3-MMC

3-MMC is een designerdrug die sinds 2012 op de markt is en het afgelopen jaar vooral in Oost-Nederland een hype werd onder jongeren. Het Trimbos-instituut doet nog onderzoek naar 3-MMC, maar het vermoeden bestaat dat het veel verslavender is dan andere drugs doordat gebruikers tijdens het gebruik een sterke *craving*, een drang naar meer, ervaren. De prijs voor een gram 3-MMC ligt rond de 10 euro, stukken goedkoper dan bijvoorbeeld cocaïne (dat kost 50 euro voor 0,8 gram). Het maakt het voor jongeren nog aantrekkelijker. Burgemeesters uit Oost-Nederland luidden eind december na meerdere dodelijke incidenten de noodklok over de 'levensgevaarlijke drug'. Hoe groot de landelijke omvang is van het gebruik wordt nog onderzocht.

Een designerdrug wordt in een laboratorium ontworpen en bevat geen plantaardige ingrediënten zoals opium of cannabis. Producenten kunnen de moleculaire structuur makkelijk aanpassen, waardoor overheden met verboden continu achterlopen op de ontwikkelingen. 3-MMC kwam bijvoorbeeld op de markt nadat voorganger 4-MMC was verboden. De ministeries van Volksgezondheid en Justitie werken aan een verbod op designerdrugs.

Ouders: 'Er lopen in deze periode heel veel Pepijns rond'

De rouwadvertentie en rouwkaart die Gaston Remmers en Titia Bloemhof, de ouders van Pepijn, na zijn dood online hebben gepubliceerd en waarin ze uitvoerig beschrijven hoe hun zoon worstelde, heeft tot grote beroering geleid. De tekst is veel gedeeld op sociale media en in de Tweede Kamer werd Pepijn door Jesse Klaver (GroenLinks) genoemd in een debat over coronamaatregelen. Is Pepijn overleden door de lockdown? Het voelt voor zijn moeder niet eerlijk zijn dood daar volledig aan toe te

schrijven omdat ze niet kan bewijzen dat dit anders niet was gebeurd, maar dat de lockdown eraan heeft bijgedragen, weet ze zeker. Door het verhaal van Pepijn naar buiten te brengen, hopen Remmers en Bloemhof het gesprek over de kwetsbaarheid van kinderen en pubers in de coronasituatie op gang te brengen. Bloemhof merkte dat ze met haar omgeving lastig kon praten over haar zorgen. "Door de angst voor corona klampten veel mensen zich vast aan de maatregelen. De zorgen om pubers waren nauwelijks be-

sprekbaar." Bloemhof wil benadrukken dat ze niet tegen de overheid aan wil trappen of die wil bekritisieren. "Misschien zijn de maatregelen wel goed en nodig, dat weet ik niet. Maar ik weet dat er heel veel Pepijns rondlopen die vastlopen door de lockdown. Voor hen moeten we blijven nadenken over of het wel proportioneel is wat we doen. Er zouden ook alternatieven bespreekbaar moeten zijn. Laten we daar in ieder geval met elkaar over in gesprek blijven en wat meer begrip hebben voor kwetsbare situaties."

steeds meer doorbracht met zijn mobiel op bed.

In deze periode begon hij, weten zijn ouders nu, met blowen. Zijn vrienden kregen soms moeilijk contact met hem. Ze hadden door dat er iets was, maar als ze erover begonnen, wilde hij er liever niet over praten. Dat vond hij moeilijk. Zijn ouders zagen dat hij soms met zijn ziel onder zijn arm liep, maar de vinger op de zere plek leggen, lukte niet. Hij was niet ongelukkig, maar vond het leven vooral sáái. Hij miste uitdaging.

Dat hij experimenteerde met drugs, baarde zijn ouders zorgen. Een week voor zijn dood was hij 's nachts vermist. Toen hij uiteindelijk thuiskwam, vonden ze de verslavende desig-

nerdrug 3-MMC in zijn tas. Zijn ouders schrokken, maar Pepijn verzekerde ze dat het de eerste keer was dat hij met drugs had geëxperimenteerd. Inmiddels weten ze dat hij maanden daarvoor al met wiet was begonnen.

Nepgeluk

In lange gesprekken met zijn moeder in de week voor zijn dood vertelde Pepijn hoe waanzinnig hij zich voelde door 3-MMC. Hij zag het probleem ook niet zo, want het middel is legaal en makkelijk te bestellen via internet. Ze probeerde hem ervan te overtuigen dat dit niet het geluk was waar hij voor moest willen leven. Dat het nepgeluk is. Net zoiets als de sporters die

gespied raken door anabolen. Daar had hij juist zo'n hekel aan omdat het geen echte kracht was. Het leek aan te komen en Pepijn leek in de week die volgde weer even de open, vrolijke jongen die hij altijd was geweest.

Een week later ging hij toch het avontuur aan. Op vrijdagnacht glipte hij het huis uit. Toen zijn ouders hem de volgende dag misten, gingen alle alarmbellen af. Na een noodbericht in de buurtapp stonden al snel bijna honderd buurtgenoten buiten om te helpen zoeken. Binnen drie kwartier werd Pepijn door een goede vriend van zijn broer in het tentje gevonden. Hij lag op zijn rug met zijn armen langs hem heen en met zijn koptelefoon op, alsof hij sliep. Een

pak frisdrank lag onder zijn arm en een zakje snoepjes lag binnen handbereik.

Uit onderzoek bleek dat er tien keer de dodelijke hoeveelheid koolmonoxide in zijn bloed zat en dat hij 3-MMC had gebruikt. Alles wees erop dat hij een tripje had willen maken, nogmaals dat gelukzalige gevoel ervaren, en dat hij daar eens goed voor was gaan liggen. Op zijn telefoon vonden zijn ouders een lijstje met wat hij allemaal nodig had voor zijn plan. Of de door Pepijn meegebrachte koolmonoxidemelder niet heeft gewerkt of dat hij hem niet heeft gehoord, is niet duidelijk. Dat hij waarschijnlijk snel en pijnloos is gestorven, is voor zijn ouders een schrale troost.